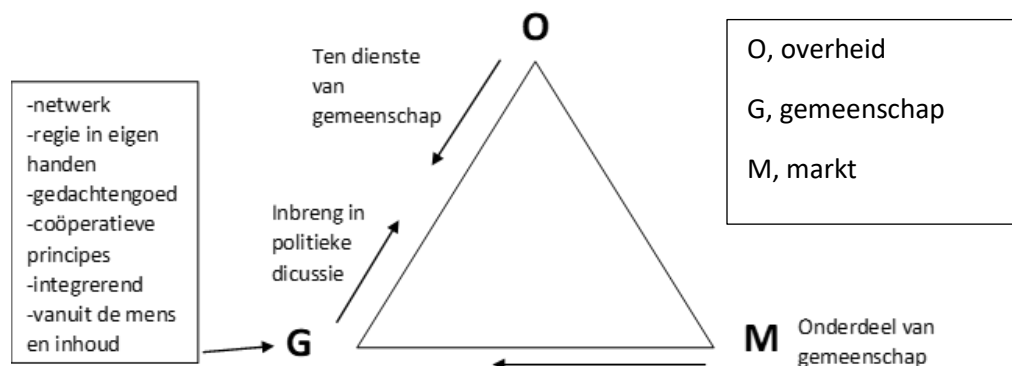

Verslag try-out bijeenkomst Ella Vogelaar Academie 3 oktober

Op 3 oktober organiseerden wij een try-out bijeenkomst om samen inhoud te geven aan de Ella Vogelaar Academie voor Gemeenschapskracht. Samen met meer dan veertig deelnemers bediscussieerden we hoe deze kennisgemeenschap er inhoudelijk uit zou moeten zien, en welke activiteiten ondernomen kunnen worden. Hieronder staan de belangrijkste inzichten die uit deze sessie zijn voortgevloeid. Aan de hand van dit verslag zullen wij aan de slag gaan met een programma voor de EVAG. Alle verdere communicatie zal verlopen via onze nieuwsbrief, [u kunt zich hier aanmelden](#).

Waar moet de EVAG zich inhoudelijk mee bezighouden?

Overheden en marktpartijen streven nauw omschreven doelen na, de gemeenschap integreert doelen, zoals wonen en zorg, of wonen en energie. Overheden en marktpartijen kunnen deelnemen in gemeenschappen door hun doelen onderdeel te maken van een geïntegreerd geheel. Onderdeel van de gemeenschap zijn ook maatschappelijke initiatieven, zoals bewonersinitiatieven. Naast het verbinden van doelen bieden deze initiatieven uitvoeringscapaciteit, bijvoorbeeld bij het verbeteren van welzijn en zorg in de woonomgeving, of de implementatie van de verduurzaming van energie.

Overheid en markt hebben de gemeenschap nodig om maatschappelijke vraagstukken op te lossen. Maar wie heeft (of neemt) eigenaarschap en welke taak is voor welke partij weggelegd? De vraag is daarnaast wat de grote vraagstukken zijn waar men mee worstelt. Daar waar er knelpunten worden ervaren kan de dialoog gevoerd worden. Overheden en marktpartijen zouden hierin kunnen faciliteren. Hierbij is het van belang dat het perspectief van de burger voorop staat. Kijken naar waarden is hierbij ook van belang, maar bestaan deze nog wel in onze huidige tijd? Hoe komen we af van denken in regels en welke nieuwe waarden willen we met zijn allen koesteren? Dat is een belangrijk onderdeel om te communiceren naar de gemeenschap.

Bewonersinitiatieven zijn een belangrijke kracht achter de gemeenschap, en met het oog op bovenstaande komt de vraag dan ook op hoe deze initiatieven kunnen emanciperen. Het werk dat zij doen heeft wel raakvlakken met het werk van de overheid, maar het gaat er niet om dat zij slechts de gaten opvullen. Daarnaast moeten we ervoor waken dat zaken niet simpelweg op bewoners worden geschoven als zij meer ruimte krijgen. De vraag is wat ervoor nodig is om dit te voorkomen. Wat zou

ervoor nodig zijn om simpelweg meer te ‘doen’? Volgens de deelnemers onder andere: legitimatie, democratische principes, randvoorwaarden, versnellen en structuur aanbrengen. Een goed voorbeeld is de *commons*, een concept dat al enige tijd geworteld is in onze samenleving, maar nu gecentraliseerd lijkt. De burger is tot een soort ‘klant’ van de overheid geworden, terwijl er zoveel potentieel onder burgers leeft waar weinig gebruik van wordt gemaakt. Een andere zijde hiervan is dat de burger klantgedrag kan vertonen omdat ‘de overheid het toch wel oplost’. Ook hier zouden we voor moeten waken. Eenieder moet een zekere vorm van verantwoordelijkheid voelen.

De overheid zou in dienst van de gemeenschap moeten staan, terwijl de gemeenschap (waar de markt ook onderdeel van is) inbreng kan geven in de politieke discussie.

Kernbegrippen die naar voren kwamen: macht, samen/collectief, waarden, gelijkwaardigheid, lokaal, diversiteit, creativiteit, op behoeften gebaseerd, snelheid, vertrouwen,

Inhoudelijke vragen die naar voren kwamen:

- Wie heeft/neemt eigenaarschap?
- Welke taak is voor welke partij weggelegd?
- Hoe komen we af van denken in regels?
- Welke nieuwe waarden willen we met zijn allen koesteren?
- Hoe kunnen bewonersinitiatieven emanciperen?
- Hoe kunnen we voorkomen dat zaken op initiatieven worden geschoven of zij simpelweg de gaten opvullen?
- Waar ben je zelf verantwoordelijk voor?

Wie is de EVAG?

Zorg dat *iedereen* met de EVAG meedoet, wees representatief. De zeggenschap van bewoners moet niet selectief worden (*usual suspects*), dus wees echt een collectief. We moeten oppassen dat we niet in onze eigen ‘driehoek’ belanden. Een gemeenschap van bovenaf werkt niet, dus hoe gaan we het gesprek met elkaar aan? Verbind met wat er al is.

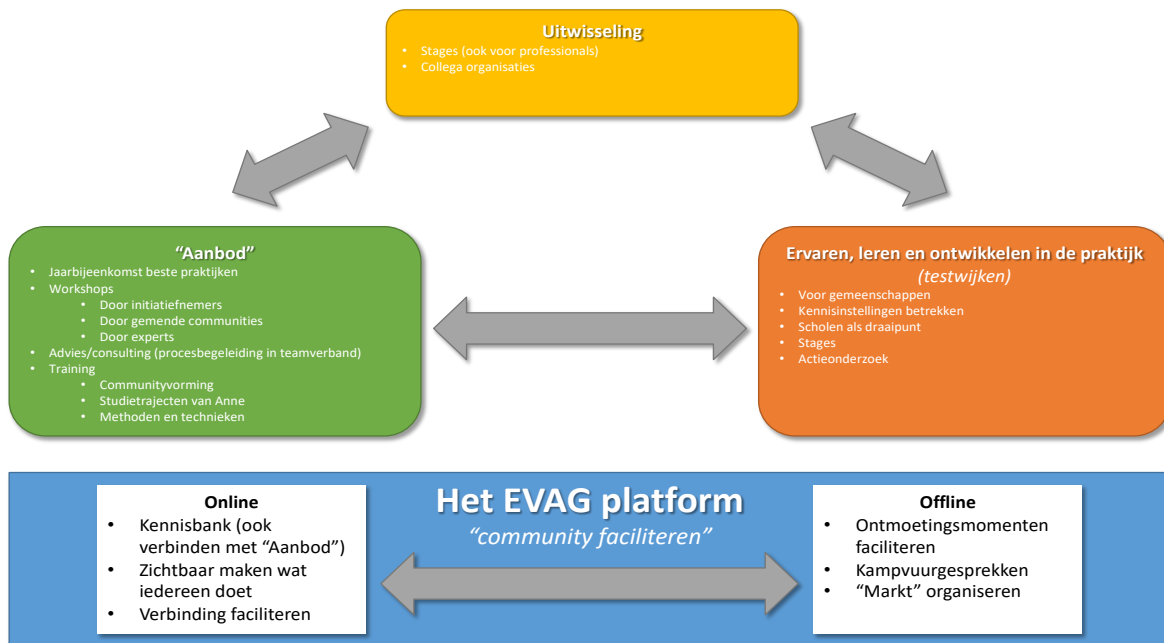
Gemeenschap • Netwerk en beweging • Regie in eigen handen • Coöperatieve principes (in veranderende tijd) • Integrerend, spelenderwijs • Overal (top)structuren (ook systeem) (community up) • Vanuit mens – vraag • Vanuit inhoud, doelgericht • Op veel plekken, veel beweging • Eigenaarschap en noodzaak • Mobiliseren • Resultaat aantonen	Markt • De markt kan onderdeel van de gemeenschap zijn • De markt moet de gemeenschap erkennen • De markt is aanbodgericht	Overheid • Worstelt met rol in coöperaties en sociale structuren ten dienste van de gemeenschap • Neoliberalisme • Niet- • Aanbodgericht • Ophalen • Van binnen naar buiten toehoort participatie • Democratische vernieuwing, want er is nu een kloof
--	---	---

Wat doet de EVAG? En hoe?

Het is van belang om de thema's van waaruit de activiteiten van de EVAG voortvloeien gezamenlijk te laten ontstaan, in plaats van deze enkel op te halen en vervolgens terug te leggen. Mogelijke activiteiten die tijdens de try-out naar boven kwamen:

- Kennisbank
- Bijeenkomst 1 keer per jaar met de beste praktijken
- Testwijken
 - o Voor gemeenschappen thema (geïntegreerd?)
 - o Volgen en ondersteunen met kennisinstellingen (onderwijsinst.)
 - o Kun je gemeenschappen activeren rondom scholen?
 - Leraren, leerlingen
 - Directeur, ouders, grootouders
 - Conciërge
- Workshops
 - o Door initiatiefnemers, voor ...
 - o Door gemengde communities, voor...
- Advisering/consulting: procesbegeleiding in teamverband
- Community-vorming: vakmanschap/skills
- Studietrajecten van Anne
 - o Gezamenlijke (leer)ervaringen. Gemengde groepen
- Stage samenwerking
 - o Ambtenaren en leden (zorg)coöperaties. Gelijkwaardigheid en vergoeding.
- Ontmoetingsplekken en gelegenheid creëren
- Kampvuurgesprekken – verschillende organisaties moeten eigenaarschap voelen over de EVAG.
- “Markt” organiseren om kennis van elkaar te nemen. Mogelijke initiatieven en mogelijke partners en mogelijke doelgroepen
- Hoe steek je een spaak in het wiel?
- Uitwisseling organiseren met (complementariteit):
 - o LSA
 - o Collectieve kracht
 - o Vereniging Kleine Kernen
 - o Movisie
 - o DRIFT
 - o Collectieve Kracht
 - o NLZvE
 - o Energie Samen
- Whole system in the room
 - o Co-creatie en –productie
 - o ABCD methode
 - o Wijkcoalities

- Actie-onderzoek
 - o Tegen welke systeemproblemen lopen we allemaal aan en hoe kunnen we hier gezamenlijk iets mee?
- Een suggestie is om te beginnen bij de armoedekloof, ook om te voorkomen dat de EVAG een bubbel wordt.
- Om gemeenschapskracht te laten werken moet je een nieuwe taal ontwikkelen.
- Het lijkt alsof de activiteiten geordend kunnen worden naar twee niveaus: een praktisch niveau en een institutioneel niveau

Met dank aan Evert Jan van Hasselt